

DOMOVINA

Iskaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispejnine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gl., pol leta 1 gl. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Goriški poslanci in učiteljsko prašanje ali politični položaj na Goriškem.

Položaj obmejnih Slovencev bil je od nekdanj težaven in je danes neznosen. Nemci in Lahji držé se ne le znanega „načela“: „Varovati je zadnje posestno stanje“, ampak prilastujejo si „pravico“: „gospodariti nad Slovani in jih zatirati“. Jezikovne naredbe na Češkem so motenje one posesti in kratenje one „pravice“; od tod revolucija Nemcev, njih fizična in moralna obstrukcija, ker se duhovit in močen češki narod more takim krivičnim načelom uspešno upirati. Drugače je pri nas Jugoslovanih; obmejni Slovenci in Hrvati se moramo boriti proti takim načelom z Italijani in Nemci, katerim stoji vlada in birokracija na strani. Brezobzirnost njih je že tolika, da z lastno močjo Slovenci sila težko vzdržujemo narodne meje, dočim se niti nadejati ne moremo, nazaj pridobiti, kar so nam siloma in z zvijačo odvzeli.

V Primorju se je posrečilo v zadnjih šestih letih izvrstnima političnima društvima „Slogi“ in „Edinosti“ ter odličnim prvoboriteljem privedi narod v edinstvo in prepričati ga, da je v dejanski večini in da vlada mora računati s tako večino.

Ali ta formalna zavest ostane mrtva fraza, ako se ne aktivira, kadar razmere zahtevajo. Britke skušnje imamo že iz časa ognjevitnega boja med klerikalno in narodno stranko na Kranjskem, kateri je bil zanešen tudi na Goriško, in katerega posledke še danes občutimo vsi obmejni Slovani.

Uničena je ta zavest in prepričanje do vzajemnega postopanja, kakor hitro se zaseje

nezadovoljnost in prepir v narod. In žalibog, ta okuženi veter že v drugič piha iz Kranjskega v naše Primorje! Res je, da za nas bodi „bela Ljubljana“ stolica, kar je Rim vesoljni cerkvi; ali iz iste morajo prihajati le dobri nasveti in pomoč obmejnim Slovincem, katerim je naloga vzdrževati narodno mejo! Brezvspešno je to prizadevanje, ako se ne moremo zanašati na edinstvo in vzajemnost naroda.

Prepir naš, in sosebno danes v tem kritičnem položaju, izkoriščajo naši nasprotniki in — vlada sama. Kaj že niso pisali liberalni in narodni italijanski listi o abstinenca naših poslancev in prašanju našega učiteljstva na Primorskem? Že se raznaša vest o razpustu goriškega deželnega zbora! Kdo bo tepen?

Utelesenje „Jugoslovanske zveze“ zadobilo je malenkosten, za Jugoslovane le splošen vspeh. Posledic v naših pokrajinah ne vidimo; ravno v Primorski, kjer se je pogojno zahtevala prememba sistema, premenila se je le vladajoča oseba, katera sedaj bolj zahtevno postopa proti Slovanom, kakor je postopal očitno Rinaldini, — vlada še vedno stavi pogubni sistem. Abstinenca goriških poslancev, katera je, kakor tržaški in istrski poslanci, računala na premembo vladnega sistema, obstala je, ker se ona ni zvršila ter je vzrok ostal, zaradi katerega so naši poslanci izstopili iz deželnega zbora.

Dandanes se gre za narodno gospodarstvo. V Primorju imajo gospodarstvo v rokah Italijani, kateri izkoriščajo to priliko že preočitno in sramotno na škodo Slovanov. Vlada, katera se ne zmeni za naše opravičene zahteve, je proti nam; napuh in požrešnost Italijanov pa raste. Goriški poslanci nvidevajo to predobro; zato se drže, opirajo se na edinstvo naroda, ki je zavlada po srečno zatrtjem boju med klerikalno in narodno

stranko na Goriškem, — za sredstva abstinence zoper ono krivično in požrešno izkoriščanje.

Kaj se ni vse dovolilo Furlaniji, kjer še vedno stoče „kolon“ pod trdo roko par furlanskih veleposestnikov; koliko sto in sto tisoč je že steklo po Soči iz naših Juljskih planin in iz državnih blagajn na korist teh furlanskih magnatov v Furlanijo in zlasti v tržaško ravan; — ne da bi se niti najmanje poskrbelo za toliko zahtevano urejenje soške struge med Kobaridom in Tolminom in nekaterih lijakov, kjer vsaka povodenj razdira komunikacije, razdira pašnike, iz katerih bi po ureditvi struj nastali lepi travniki in rodovitne njive! Lepe svote za železnice po klaverni Furlaniji in mogočni Vipavski dolini dovolili so se zajedno; ali Furlanska vživa že par let, vipavska železnica pa se še graditi ni začela, ker je prvi vlada takoj priskočila na pomoč, a Vipavce je prepustila svoji osodi! Hočem govoriti še o ljudskih šolah, kar je že svetovnoznano, in o učiteljskih razmerah?

Takih neznosnih razmer se pač že zaveda naše ljudstvo, katero je poleg tega prezirano popolnoma od politično-upravnih in tudi sodnijskih oblastev, postalo slednjič že mučenik zaradi svojega dinastiškega čustva in patriotizma!

Ni čuda, da je naše ljudstvo na Goriškem vsled tega do vrha razburjeno: nedvomno mu je biti zločinec zaradi dinastiškega čustva, in zakaj da mora trpeti tako vnebovpijoče krivice! Ni čuda, da se mu poraja misel, da že spada pod Italijo, da mu tiče ona osoda, katera je zadelala beneške Slovence.

Goriški poslanci, ki ne vidijo v ničemer več odpomoči za odpravo neznosnega gospodarsko-političnega položaja Slovencev na goriškem, — oprijeli so se in držé se še z vso opravič

LISTEK.

Doma in na tujem.

Poučna povest za narod.

Poljski spisal Felicijan Pintowski.

Poslovenil Podravski.

Drugi dan sta Katrica in Marica sedeli v Antonovi sobi ter prebirali grah. Nista se mnogo pogovarjali pri tem delu, kajti Marica je bila po včerajšnjem razgovoru z očetom močno žalostna in ker žalost jedne osebe razžalosti tudi drugo, torej je bila tudi Katrica otožna.

Anton se je delal, kakor bi čakal, kedaj deklici končata delo. Vrtil se je okrog hiše, lotil se raznih opravkov, toda česar koli se je poprijel, ni mu šlo izpod rok, tako, da je vrgel delo iz rok ter se poprijel drugega, vendar je bilo očitno, da ni mislil na to, kar dela, marveč da so mu neke druge nemirne misli rojile po glavi. Postal je nekoliko tu, nekoliko tam, pa zavrtivši se, šel v sobo k deklicama. V sobi je vse pozorno ogledal, se nekoliko zamislil in potem vzel iz skrinje pòlo belega papirja ter odšel.

Deklici se nista mnogo zmenili za Antona. Ta čez nekoliko časa zopet vstopi v sobo ter reče deklicama:

„Marica mi včeraj ni hotela verjeti, ko sem ji dejal, da ima Janko neko grdo lastnost. Evo,

danes jo prepričam, da sem govoril resnico. Poglejta, kako bom položil semkaj v škrinjo denar, na kar pošljem sem Janka, da vama pomaga. Ko jaz odidem, odidite tudi vedve za nekaj časa ter pustite Janka samega, pa se prepričate, ko zagleda škrinjo odprto, da ne opusti vzeti iz nje denar, česar sem se sam prepričal že večkrat.“

„Oh, moj oče“, reče Marica vsa zarudela, „kako morete ziniti kaj takega pred Katrico, kajti ako to ni res, vam bo menda vendar bitko, da ste Janka tako očrnil.“

„Daj Bog, da se ne bi uresničila moja slutnja“, reče Anton potuhnjeno, „toda jaz poznam ljudi ter se navadno ne motim.“

„Motite se, motite, oče! Jaz sem vam porok, da je Janko pošten mladenič ter se ne dotakne ni vaše ni čegave druge lastnine.“

„Čemu to poročstvo, saj se čez kratko sami prepričamo“, odvrne Anton ter pred deklicama vloži desetak v pol pòle papirja, zaviha robove, kakor pri pismu ter obrnivši se k skrinji, dvigne pokrov in spusti vanjo — toda ne papir z desetakom, marveč drugi prazen, kateri je imel že poprej pripravljen pod obleko, onega z desetakom pa gibčno skrije pod telovnik. Deklici te zamene nista niti opazili.

Anton odide in čez trenutek pozneje zopet odpre vrata ter spusti v sobo Janka, govoreč:

„Pomagaj jima, da boste prej gotovi; a le urni bodite, kajti danes je najugodnejši čas za setev. Jaz pa pojdem med tem pogledat na polje, ali bo hlapec danes zoral njivo ali ne?“

Janko, prišedši v sobo, se jame veselo šaliti in smejati, toda otožni deklici mu nista odgovarjali. Čez nekaj časa poprosita Janka, češ, naj sam urno dalje prebira ter ne gre nikamor, sami pa smukneta ven ter zdrjajata čez vrt, tako, da je Janko mogel videti skozi okno, da sta šli k sosedu.

Janko je bil nekoliko začuden, čemu je Marica danes tako otožna, toda ni si niti domislil, kaj vse ga še čaka. Ko deklici odideta, je globoko vzdihnil ter ne vstavši z mesta, zamišljen torkljal grah po rešetju.

Čez četrto ure se vrneti deklici in čez pol ure odpre Anton vrata ter zakliče:

„Janko, pojdi ti na polje ter poglej, kaj se tam godi, ker jaz moram takoj v občinsko pisarno.“

Janko odide, Anton pa stopi v sobo ter reče:

„Poglejte deklici v škrinjo, pa se prepričamo, kdo ima prav.“

Marica vsa razvnetna plane k skrinji, grabi papir in dizno zroč očetju v oči, ga razvije, toda v papirju ni bilo desetaka. . . Na to ga spusti iz rok ter nezavestna pade na tla.

nostjo edinega sredstva abstinence, dobro vedoč, da mora počiti, — na slabše ne, ker slabše biti ne more!

V takem odločilnem trenutku usiljuje se z vnanjim vplivom iz naše stolice goriškim poslancem rešitev učiteljskega prašanja! O ironija!! Nevemo, komu to pripisati, — ali preziranju naših gospodarsko političnih razmer na Goriškem in zlobnosti ali pa popolnemu nepoznanju istih in brezpotrebne vtikanju. Ravno sedaj, v tem odločilnem trenutku, ko se narod zaveda z abstinenco svojih poslancev ogromnih žrtev, katere je doprinesel na svojo škodo laški brezobzirnosti in neskončni požrešnosti, — naj se opusti edino sredstvo proti nezmernim zahtevam naših nasprotnikov in krivičnemu postopanju vladnih krogov ter naj se reši učiteljsko prašanje z vstopom poslancev v deželni zbor!

Pereče je res učiteljsko prašanje na Goriškem, in pripoznati moramo, da je gmotno na boljsem navadni dninar od učitelja; mi smo se tudi zanimali za nujno rešitev istega. Ali zakaj se zahteva to ravno sedaj v kritičnem položaju, ko se gré na prvem mestu za pravično rešitev narodnega gospodarstva v deželi in premembo vladnega sistema?

Res je, da je učiteljstvo eden prvih faktorjev, od katerih prihaja ljudstvu narodna vzgoja in zaveda, — da že zaradi tega moramo podpirati in skrbeti za to, da se njega gmotno stanje zboljša. Ali zbira sredstev v dosego tega je vsled načina, kako naj se reši glavno prašanje, danes omejena, — in zlasti še z ozirom na to, da bi bila vsaka samostojna rešitev učiteljskega prašanja brez posredovanja vlade povsem brezvpešna. Ako vlada noče storiti pravičnega koraka, — poslanci niso krivi. Ravno poslanci so zadnje desetletje večkrat poskusili in posebno pa tekoče leto, pravično rešiti isto s pomočjo vlade; ali ta se za to ni hotela brigati, in se tudi danes več ne briga, kakor ne za lanski sneg! In sedaj se naj poslanci brezpo gojno vrnejo v deželni zbor in vpognejo svoj tilnik.

Ako so torej naši goriški poslanci hrabro ostali pri započetih abstinenci, — menimo da s tem ne delajo krivice učiteljstvu, pač pa da delajo na premembo vladnega sistema in postopanja ter dosledno na zboljšanje narodnega gospodarstva v deželi, v katerem je zapopadeno itak učiteljsko prašanje. Ako se jih pa moralno prisili stopiti v deželni zbor brezpogojno, potem bi tako onemoglost Lah, ljubljenci vlade, izkoristili do cela in bi Slovenci za par desetletij padli nazaj ter bi se nikdar več uspešno ne mogli poslužiti sredstva abstinence. Ako se že trpi od turških časov sem, pa naj se še danes trpi do skrajnosti!

Zdi se nam neumesten in zelo nevaren prepir, zasejan iz naše stolice v narodno časopisje od strani nekaterih učiteljev, ki niso uvi-

deli posledic istega. Ta prepir, ki se glasno in javno širi v do skrajnosti trpinčenem našem narodu na Goriškem, izkoriščajo Lah in vlada, ki sporazumno delajo na to, da bi se deželni zbor razpustil tedaj, ko je ta prepir segel v srce že itak prerazburjenemu narodu. Obžalujemo ta prepir, opevan slastno od laških in vladnih organov, ter izrekamo nado, da ostane neomahljiv, kakor trden hrast naš pomilovanja vredni goriški narod v zavednosti svojih pravic, tihočih mu na podlagi državnih osnovnih in deželnih zakonov, ter da vzajemno prepusti rešitev gospodarskega in političnega polčaja v tem resnem in odločilnem trenutku prosti volji svojih previdnih, odločnih in neomahljivih poslancev in voditeljev! V to ime jim Bog pomagaj!

Dr. Gulin.

Naše društveno življenje in njega cilj.

Ko smo Slovenci v Avstriji jeli prosteje dihati, jeli smo se tudi duševno gibati. In v tisti dobi — od 1848. leta sem, — jela so se pri nas ustanovljati tudi raznovrstna društva. In kolikor bolj se je svoboda širila, toliko bolj je raslo število društev — s tem številom pa tudi — pilenje našega jezika. Pred vsem pričelo se je naše tedaj zanemarjeno društveno življenje množiti in krepiti, tako, da se je Slovenec opravičeno z nekakim pogumom svetu predstavljal kot član izobraženega in nadarjenega naroda, ki ima svoje deblo v širnem Slovanstvu.

Po 1848 letu tedaj pričela so se ustanovljati v Slovencih društva. Med temi omeniti nam je pred vsem naših čitalnic, bralnih ter pevskih društev, čez nekaj let na to tudi telovadnih društev (v 1860. letu) in naposled dramatičnih društev. Z jedno besedo: pod vladanjem cesarja Franca Jožefa I. zbudili smo se stoprav avstrijski Slovenci iz lene zaspanosti ter jeli težiti po kulturnem napredku najprej v ožjem okviru, potem pa se oprijemati vedno širšega obsega, kakor so nam paš razmere dopuščale. In v tistej dobi napredovala je tudi naša literatura.

Da ni zagrizeni nemški in vladni birokratizem v tistih časih samovoljno skušal dušiti in omejevati našega duševnega gibanja — gorje kdor je bil takrat državni uradnik in odkrit Slovenec! — kazal bi bil barometer našega društvenega gibanja, narodne probuje in napredka za 20 let godnejše stanje, tako pa smo se gibali bolj tlačansko, hitro sicer, pa vendar pod moro oholega vladnega in nemškega zmaja.

Prestali smo tudi te — turške jarme.

Slovenska narodna društva dobila so oporo v preprostem narodu, in — uvažujoč, da treba narodu omike, napredka in poduka, organizovala so se ta društva z gotovim programom (pravili), ki so obsegali razne, kraju in času primerne oddelke. V tem smislu skrbela so narodna dru-

štva za zabavo, poduk in društveno življenje in po tem tiru delovala — brez strankarske strasti, cepljenja moči in egoizma — v prid slovenski stvari, — slov. narodu, ki je po teh društvih mnogo napredoval in se tudi mnogo učil in olikal. Pa vsi ti uspehi so se dosegli brez odurnega politikovanja. Od tistega časa je že marsikatero izmed naših narodnih društev praznovalo svojo 20, 25, 30 in še višjo — letnico, in vsak je bil vesel take dobe. Dandanes je prišlo v nas društveno življenje s tira in vrgli so ga ž njega nezdravi odnošaji ter politični smrad, ki je v nas Slovencih okužil narodno telo in kri! In s tem je tudi narod okužen. Mnogo društev je zgrešilo v sedanji dobi svoj namen. Sovražnikovo gibanje pa naj bi nam dalo povod organizovati se z nova v slogi in delu, ter baš ob petdeset letnici cesarjevi pričeti tako resno delati za narod in prosveto kot v začetku vladanja cesarja Franca Jožefa I.

Nemška domišljavost.

Zadnjih pet let sem pojavila se je vsled politične zmedenosti v naši državi v glavah nemškonacionalnih „reprezentantov“ taka domišljavost in samooblastnost, da se opazovalcu teh razmer kar gnusi, te ljudi še nadalje upoštevati. Domišljavost in samooblastnost sta smešni lastnosti in čim višje stoje osebe v življenju, katerih se je ta „kolera“ lotila, tem bolj jih je pobijati, pobijati zlasti tedaj, kadar nastopajo v političnem življenju proti državnim ali pa interesom družih narodov v eni in isti državi. In domišljavi in samooblastni so, ali vsaj hočejo biti — poslanci zagrizenega nemškonacionalnega kalibra. In zato so smešni. Ko bi ne bili nam Slovanom vsled tega škodljivi, bi niti računati ne bilo treba ž njimi. A kakor sta domišljava n. pr. Wolf in Schönerer, tako so domišljavi in samooblastni tudi drugi poslanci radikalne in nemškonacionalne stranke, in s temi je treba vladi kot nam Slovanom v Avstriji drugače — pometati. Ker pri sedanjih razmerah vsled rogoviljenja te nemško nacionalne klike brezdvomno tudi volilci Wolf in Schönererja ničesar ne dosežejo, se da sklepati, da se bodo dotični volilni okrajci kmalu zdramili iz sanj in omotice, v katera sta jih sunila imenovana dva politična klovna. In če ostane večina trdna, ne bosta le ta dva za svoje volilce v parlamentu ničesar dosegla in poleg nju tudi ostala nemško nacionalna tropa ne. Ta klika se bo kmalu ubila in oslabela v svojo, kakor tudi škodo volilcev.

Te in take trenutke morajo naši poslanci pred očmi imeti, računati ž njimi, in uporabiti jih v prid interesom — slovenske stvari.

Nam Slovencem se še vedno odveč slabo godi pod Thunovo vlado, nego bi se smelo. Kar nam vlada spolni, so le stari njeni dolgovi od prejšnjih let, — komaj obresti skupnega dolga! Če ne pritismo zdaj nanjo z aut-aut, zdaj, ko

Anton postane zbežan, ker mu je bilo žal deklice in ker se je prepričal, kako močno se je njegova hči že navezala na Janka, da jo je to obdolženje moglo pretresti tako močno, da je omedlela.

Vendar ta omedlevica ni trajala dolgo. Marica, zdramivši se, jela je britko jokati, da dalje časa ni bilo mogoče je potolažiti.

Komaj je Anton zapazil Maričine solze, minila ga je bojazen, da bi mu utegnila hčerka zboleti in mislil si je:

„Je pač ženska kakor so druge. Izjoče se, pa je konec, jaz pa, kar sem storil, sem že storil, ker sedaj sem porok, da ga več ne pogleda. Drugače bi imel še kakaj truda ž njo, ker je trda in uporna po naravi. Žrtvoval sem Jankovo poštenje v svoj prid, toda nisem mogel drugače, kajti kaj si naj počnem s tako revnim zetom? Marica še lahko dobi poleg moža še kakih dvajset oralov zemljišča in če se to združi z mojim, neslo bo take dohodke, kakor jih ima gospod župnik, ali kak uradnik v mestu.“

Tako premišljujoč odide Anton iz hiše ter se napoti na polje, da bi srečal vračajočega se Janka ter ga ne pustil sedaj k Marici. Med tem, kakor bi treščilo vanj, se odpró vrata Jožkove kočice in razjarjena Jožefova ga obsuje s točo kletvic.

„Ti lopov! Ti kajon! Kot Žid bi imel biti rojen. Ali ste že čuli ljudje, kaj je učinil ta ropar?! Imetje nama je pobral, moža zaslepil, pa še ob stanovanje naju pripravi, kakor je Bog v nebesih! . . .“

Anton je pospešil korake ter ni mislil se ogledati, tako grozno se je bal Jožefove. — Čemu tega sam ni vedel, toda gotovo radi tega, ker Jožefova mu je zmerom nadomeščala glas njegove vesti, katerega nikdar ni poslušal, s katerim se ni hotel posvetovati in katerega nihče ne more zadušiti v sebi, dasi-ravno se ga boji.

* * *

Gospá Jožefova ni od moža zvedela tega, kar se je zgodilo na semnju in pri beležniku, ker mož je molčal ter se tolažil s tem, da mora priti terna, torej čemu naj bi pravil ženi o oni pogodbi, ki bi jo bržkone britko zadela, kajti znano je, da ženske takih stvari ne razumejo. Res, da je bilo zoperno to molčanje, ker bi bil rad govoril neprenehoma o bodoči sreči, toda boječ se, da ne bi povedal premnogo, moral je biti tih.

Gospá Jožefova je zvedela to od drugih ljudi, ti pa zopet od nekoga in ta nekdo je izvedel to od Žida v mestu, a ta Žid, nu, ta Žid je vedel vse, kar se je godilo v okolici.

Ko je gospá Jožefova izvedela o tej pogodbi, odprle so se ji nakrat oči. Prvokrat v svojem življenju jela je premišljevat svoje gmotno stanje. Silila je moža, naj ji pove resnico, in videč, da stvar stoji slabo, zelo slabo, je prvokrat v svojem življenju oštela moža, vzela mu ostali denar, spravila ga v škrinjo ter rekla, da odslej bo ona gospodar pri hiši. In res je jela ona zapovedovati, oštevsí moža in takoj na to Antona, kar se je obema močno prilégio.

Na glasno ozmerjanje Jožefove pritekla je iz hiše Katrica ter radovedna, čemu se huduje, stekla k razjarjeni sosedu, da jo vpraša po vzroku te jeze.

Gospá Jožefova je želela, da bi ves svet zvedel o Antonovem pobalinstvu, torej ji je tudi takoj povedala o pogodbi, katera ju gotovo ugonobi oba, ker Anton je bil zvit in neusmiljen človek. Naposled je dodala:

„Sosedje so vendar dolžni drug drugemu pomagati, bodisi s svetom, z delom ali z denarji, toda pomagati pošteno, ne pa tako, kakor to dela Anton, ki na videzno pomaga, a ob enim želi bližnjemu škodo. Ako svetuje, zdi se ti, da ti je prijatelj, a vendar ima pri tem zmerom le svoj dobiček pred očmi. O! sleparski so sedaj ljudje, da nikomur ni mogoče več verjeti“, je dostavila.

nas potrebuje, potem smo slovenskemu narodu — sami grobokopi, in pa smo vredni, da nas zavrže in da nas vlada in Nemci štejejo med politikarje — koristolovce.

Ko so zadnjič načelniki klubov večine formulovali zahteve slovenskih strank in jih predložili grofu Thunu v izpolnitev, so to listi sicer priobčili, kaj pa bo Thun od teh zahtev izpolnil, ni vedel povedati živ krst!

S takim manevriranjem ne dobimo nobene postojanke za slov. narod.

Koliko točk našega programa bi vlada lahko izpolnila administrativnim putem, do katerega nima ni parlament ni nemško-nacionalni politični banditje nobene moči. In koliko bi vlada zdaj s pomočjo desnica lahko nam v korist izvela, če bi slovenska delegacija energično in neprenehoma zahtevala — dejanj od nje! — Dozdaj še ne vidimo — nič! V Trstu sedi še Gočs, v Gradec pride „Kübeck št. 2“, v Ljubljani in Celovcu imamo samooblastna načelnika političnej upravi in nižje doli pod temi toliko slovenske pravice uničujočih elementov, da sploh ni več o slabem osodi govoriti kakor jo ima naš narod zdaj.

Vlada je še vedno v krizi gledé nagodbe z Ogrsko. Ali se ta trenutek ne da izkoristiti tudi nekoliko za interese našega naroda? Pač, poskusiti je treba. Interesi slovenskega naroda ne sežejo samo do kranjskih mej, so še veliko večji zunaj teh mej!

Zato je treba zdaj porabiti pr liko, nemški samooblastnosti in domišljavosti spodbiti noge, vladi pa povedati, da nemoremo in nečemo več čakati na ostanke za vrati, ko so se vsi drugi v Avstriji že do sitega — najedli!

Celjske novice.

(Cesarjev jubilej) Proslavljenje toli po membnega praznika se je začelo tudi v Celju že v predvečer, t. j. v četrtek dne 1. t. m. Mesto je bilo vse v zastavah, pri čem moramo omeniti, da se ni izvesila nobena frankfurtarska, nego so prevladale cesarske barve. Ob 7. uri zvečer je bilo mesto žarno razsvetljeno; najlepša je bila iluminacija na „Narodnem domu“, v veliki vojašnici in okrožnem sodišču, pa tudi druga javna poslopja ter hiše meščanov niso zaostale. Temno je ostalo le pri par občinskih svetovalcih, kakor dr. Schurbiju, dr. Jesenkotu, dr. Stepischnegu ter posameznih Wolfovcih, kakor je n. pr. naduti krtačar Sager po domače Žagar itd. Veteranski zbor priredil je bakljado z godbo po mestu. Drugi dan, dne 2. decembra t. l. vršile so se v obeh cerkvah slovesne maše za vojaštvo, dijaštvo in ljudske šole ter za razne korporacije in društva. Po maši so se vršile primerne slovesnosti z nagovori v vojašnici, po vseh šolah in skupnih uradih. Mesto je ostalo ves dan v praznični obleki, ker so se

vsaj popoldne ustavila za ta dan vsa podjetja in poslovanja.

(**Odlikovanje so dobili v Celju**) povodom vladarjevega jubileja naslednji gg: Dr. J. Serbec, namestnik dež. glavarja, odvetnik itd: red železne krone 3. vrste; Peter Končnik, gimnazijski ravnatelj in Lovr. Ulčar, deželnosodni svetnik: viteški križec Franc Jožefovega reda; Karl Traun, trgovec, je dobil naslov cesarskega svetnika; dr. And. Keppa, okr. zdravnik, ter Iz. Mlaker, nadavkar v Celju, sta dobila zlate zaslužne križce s krono.

(**Za „Spodnje-štajerski jubilejski zaklad“**) so nadalje vplačali: sl. posojilnica v Šoštanju 300 kron; g. L. Baš, c. kr. notar v Celju 30 kron; preč. g. Anton Hajšek, kanonik v Slov. Bistrici 30 kron; g. A. Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju še 20 kron, (prej že 25. jul. 1896 30 kron in 14. feb. 1897 30 kron;) g. Jož. Mešiček, nadučitelj v Sevnici 10 kron.

(**Miklavžev večer.**) Vrlo naše pevsko društvo priredilo je nam, oziroma nedolžni naši mladini, prelep večer, pristni slovanski običaj: Miklavžev prihod in obdarovanje otrok. Stariši in gojitelji pripeljali so seboj koprnečo deco, ve lika dvorana bila je ta večer pravcati otroški vrtec. Pred nastopom Miklavža odpel je mešan zbor precizno obe pesmi programa, burka „Krojač Fips“ je morala izostati zaradi nepričakovanih zaprek. Saj pa je bil za otroško nestrpnost že skrajni čas, da se je spustil iz oblakov toli zaželjeni sv. Miklavž (gosp. dr. Karlovšek) ter v spremstvu dveh dražestnih angeljčkov (gospici Miklavčeva in Žimniakova) stopil med nje, učec in svareč, a angeljčka delila sta bogate nagrade. Pomemben govor Miklavža pri nastopu, čarobna oprava njegova ter obeh angeljčkov, vse to na pravilo je utis iznenadenja celó na nas odrasle, za otroke pa je bil ta večer naravnost kos rajске blaženosti. Hvala prirediteljem!

(**„Žaba“ iz Rotovške ulice**) ne more preboleti grozovitega udarca, katerega je dobila njena golazen s tem, da so se napravili na novem poštnem poslopji pri posameznih oddelkih poleg nemških tudi slovenski napisi, dasi so izmed slednjih nekateri tako popačeni, da mora biti sram vsacega šolarčka, ki se začne slovnice učiti, ako dela v svojih nalogah take — naravnost rečeno — umetne, menda nalašč iztuhtane slovniske pomote. Vsled tega pa se zaletava kakor kako razdraženo psiče v trgovinskega ministra, kateri je baje to zločinstvo zakrivil, da smo dobili celjski Slovenci tudi mrvice pravice v obliki teh skromnih in povrh spakedranih poštnih napisov. „Žaba“ prav širokoustno žuga gospodu ministru, da ga bode, če se ne poboljša in ne pošlje več uradnikov v Celje, podučila o njegovih dolžnostih, da mogoče, da, ga pusti tudi morebiti takoj odstavititi in postavi na njega mesto kako celjsko kapaciteto n. p. svojo nemčursko po-

kveko. Najbolj jih jezi razven dvojezičnih napisov oni poštni „rogec“ nad vrati, ter zahtevajo najbrže zraven svojih treh zvezd, tudi vsaj — dva „rogeca“. Na pošti je baje premalo uradnikov in slug, tako, da morajo stranke včasih predolgo čakati. Mogoče je, da je to res, toda vzrok temu, da morajo stranke čakati, ne tiči v tem, ker je premalo uradnikov, nego vzrok tiči čisto nekje drugje. Tudi v tem oziru lahko poslužimo torej gospodu trgovskemu ministru, da odstrani ta nedostatek. V to svrhu naj odpravi iz celjske pošte vse one zagrizene nemškutarske uradnike, kateri ne znajo ali pa noče, o slovenskih; strank razumeti, tako, da jim je treba tolmača izmed slug in naj nastavi dovolj slovenščine popolnoma večjih uradnikov in videl bode, da se bodo take pritožbe nehale.

(**Nemška „junakinja“**) gdč. Johana Kloiber, katera je ob priliki slovenske pevske slavnosti meseca avgusta t. l. nad Slovenci kakor besna tulila „Abzug Windische“, „pereat Windische“, ter konečno na kmečke fante metala kamenje, bila je za to obsojena od okr. sodišča v Celju na 14 dni zapora, ker ji je pa okrožno sodišče po milosti kazen na en teden dni zapora znižalo, bo teden dni kašo pihala, da bo vedela za drugokrat, kako se imajo tako nežna ženska bitja obnašati po javnih cestah.

Poštna zadeve.

Slovenci, na branik za svoj jezik in narodnost!

Nemški pečat c. kr. poštnega urada v Brežicah se norčuje iz 11635 Slovencev ter oznanja po vseh pismih in poštnih pošiljativah, da je bila slovenska zavednost tega velikega števila ondotnega prebivalstva doslej še preslaba, da bi si zamogla priboriti slovenski poštni pečat v Brežicah in slovenskih napisov pri vseh uradih in sploh vseh zasebnih napisov po trgovinah, gostilnah, pri rokodelcih itd. V poštno področje brežiške pošte spada 14 občin z večjim ali manjšim številom prebivalstva in sicer: 1. Artiče 1400 prebivalcev, 2. Sromlje 1130 preb., 3. Pišcece 1570 preb., 4. Globoko 1160 preb., 5. Bojsno 430 preb., 6. Kapele 1700 preb., 7. Veliki Obrež 510 preb., 8. Rigonce 180 preb., 9. Mihalovci 360 preb., 10. Loče 285 preb., 11. Mostec 230 preb., 12. Garberje 390 preb., 13. Sela 540 in 14. Zákot 1750 preb., skupaj 11635 prebivalcev.

„Rann“, čitamu na vseh pismih, katera odpošilja 11635 Slovencev v svet. Kako oblastno se šopiri ta nemški pečat na njih ter ne trpi zraven sebe slovenskega napisa „Brežice“! Dozdeva se kakor da kliče vse imenovane občine na „korajžo“, češ, štirinast vas je in jaz vas lahko vladam ter vas imam za nemške Mihece!

Ako je naš slovenski oratar ali kmet brežiškega okraja res zaveden, potem upamo, da

„Resnico govorite, gospá Jožefova, čisto resnico“, oglasi se Katrica; „zelo slabo je na svetu, ker so ljudje zlobni in goljufivi. Sama sem se prepričala o tem“.

„Ej, ti si še otrok“, odvrne Jožefova, „sama še ne moreš vedeti, ker še kratko časa živiš na svetu.“

„Ej, gospá Jožefova, ali je treba dolgega življenja, ko se pa lahko vsak dan zmotiš na ljudeh? Evo tudi sedaj, kdo bi si bil mislil kaj slabega o tem Matijčevem Jankotu? Vsi so ga smatrali za poštenega! . . . Toda čemu bi vam pravila to?“

„No in kaj se je zgodilo? Še ničesar ne vem“, vpraša Jožefova.

„Saj tudi ne morete vedeti, ker se je še le ravnokar zgodilo, pa tudi Marica še ne more priti k sebi od joka“.

„O, za rane božje! A čemu ne poveš urneje, kaj se je zgodilo? Nemara je Anton ubil Janka, ali kaj? Čemu Marica joka?“

„E, ko bi ga ubil, nič bi ne bilo, toda pripetilo se je še hujše.“

„Nú, tako povej, povej! Kaj hujše?“

„Inú, Janko je vzel iz Antonove škrinje deset goldinarjev.“

„Kaj? Vzel jih za se?“

„Sveda, gotovo jih je vzel.“

„To ni mogoče“, reče Jožefova, „to je pošten mladenič.“

„Kako bi ne moglo biti, ker je pa bilo. Povem vam, kako se je to zgodilo, ker sem sama videla.“ Katrica ji je povedala vso dogodbo.

„Vidite, vidite!“ je dejala kimajoč z glavo Jožefova. „Toda znaj Katrica: ni treba tega praviti, ker porok sem ti, da v tem nekaj tiči. Ne škodi nič, da si mi to povedala, celo dobro je, ker jaz pojdem takoj k Matiju ter se posvetujem z njim, pa tudi ti ne pravi tega, ker nemara se fant še opraviči torej mu ni treba škodovati pred časom“.

* * *

Matija.

Matija ni bil svojim sosedom prav nič po doben. Že pri vojaki, kjer je bil desetnik, bilo je mogoče opaziti na njem, da je imel prave lastnosti, in ako je človek priden v mladosti, se rad v poznejših letih po revščini in slabi tovaršiji pokvari. Matija je doživel v življenju marsikaj britkega, toda ostal je takšen, kakor šen je bil poprej. Z neumornim delom in razumno varčnostjo pridobil si je bil že kos zemljišča in vse je kazalo, če mu bo zdravje še dalje služilo, da še znatno pomnoži svoje in Jankotovo imetje. Toda nabiranje premoženja ni bil jedini cilj Matijčevega življenja. Ako je varčeval, varčeval je radi tega, da prisluženega

denarja po nepotrebnem ni zapravljaj, marveč vsak novčič, ki mu je ostal od troškov za živež in obleko marljivo shranjeval ter vsikdar poprej dobro pretuhtal, ali mu je kaka reč potrebna ali ne, predno jo je kupil.

Vendar skopuh ni bil. Večkrat je pomagal revnim, toda ako je pomagal, ni pomagal vsakemu prvemu, ki ga je prosil, ker je vedel, da vsakemu ni dobro pomagati.

Radi tega Jožek ni imel rad Matijca, kajti dasiravno ga je večkrat prosil in rotil, naj mu posodi par goldinarjev, prisegajoč mu, da jih neizogibno potrebuje in brez njih pride v škodo, vendar mu Matija ni hotel posoditi, znajoč, da Jožek ni reven in da želi posojila za stvar, ki ni vredna podpore.

Zato pa ko je Katričinem starišem pogorel pred žetvijo skedenj ter niso imeli s čem najeti si delavcev, da si še pravočasno postavijo novega, je Matija, akoprav ga niso prosili, sam prišel k njim ter prinesel desetak, ker je vedel, da Katričini stariši niso premožni ter si brez pomoči ne bodo mogli pomagati. Resnica, da mu je Katričin oče pozneje ta desetak odslužil, za to pa mu je tudi Matija za vsak dan dela zaračunal po štiri desetice, dasiravno bi bil mogel računati dokaj ceneje ter pri tem še smatrati podeljeno podporo za dobroto.

(Dalje prihodnjič.)

pošlje vseh svojih 14 občin v boj za slovenski poštni pečat in za slovenske napise pri vseh uradih, železnicah, za slovensko vseučilišče, nadsodišče v Ljubljani itd. Ako si pribori vsaka prej imenovana občina po 6 slovenskih napisov mesto dosedanjih nemških, potem je pesnik Vesel Koseski imel prav, da je oslavil slovenskega oratarja iz brežiške okolice kot narodnega junaka.

Vse naštete občine prosimo torej, naj uložijo prošnjo na trgovsko ministerstvo za slovenski poštni pečat, za slovenske napise zunaj in znotraj poštne urada v Brežicah; a na državni zbor prošnjo za slovensko nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani, za slovenske napise po železnicah; poglejte tudi po uradih v Brežicah, kakor v davkarijo, sodnijo, žandarstvo postajo, finančno stražo, okrajno glavarstvo itd. povsod se morajo nahajati tudi slovenski napisi, povsod med Slovenci se morajo prilepljati slovenski razglasi in oznanila, kajti člen XIX. državne osnovne postave pravi:

„Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nekršljivo pravico do varovanja in negovanja (gojitve) svoje narodnosti in jezika. Država priznava enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, uradu in v javnem življenju“.

Na delo torej! Prošnja za slovenski poštni pečat se nahaja priobčena v 14. številu „Domovine“ z dne 8. mal. travna in kot nadaljevanje v 21. številu z dne 27. vel. travna l. 1898.

Občine, združite se za pravice slovenske narodnosti in slovenskega jezika! Naš pregovor pravi: „Prave ljubezni sklep je močnejši, nego železni oklep!“

C. kr. poštni urad pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah ima v zalogi nemško slovenske tiskovine in poštne vrednotnice, toda njegov poštni pečat je samo nemški. Poročalo pa se nam je od verodostojne strani, da so ondotne občine v mesecu vinotoku uložile prošnjo za slovensko-nemški pečat. V tem poročilu pa se nam ni naznanilo kakršni so napisi zunaj in znotraj poštne urada in če so uradni razglasi, naznanila itd. pribita tudi v slovenskem jeziku; tudi se nam niso naznanila imena političnih občin, spadajočih v to poštno področje in katere občine so toliko zavedne, da se hvalevredno potegujejo za veljavo slovenskega jezika. Kaj je z napisom na poštne vozu?

Gg. poročevalci, ki nam določajo poročila o poštne zadevah, naj blagovolijo omeniti vse točke, ki so za naš poštni referat potrebne. Poročilo mora biti popolno ter obsegati sledeče točke: 1. pečat, 2. napisi zunaj in znotraj urada, 3. razglasi in naznanila v uradu, 4. napisi na poštne vozu, 5. poštne vrednotnice, to so: dopisnice, zalepke, nakaznice, spremnice i. t. d., 6. poštne tiskovine, to so: poštne prejemni in oddajni listi itd., 7. obnašanje uradnikovo nasproti Slovincem, 8. sploh nerednosti. Pomanjkljiva poročila provzročajo pomanjkljivi referat.

Na branik za veljavo slovenskega jezika!

Spodnje-štajerske novice.

(O jubilejnih slavnostih) prihaja nam iz vseh krajev Slovenske Štajarske toliko opisov in poročil, da bi jih v vseh letošnjih naših številkah ne mogli priobčiti. Prosimo tedaj vse one dopisnike, ki so nam poslali enake dopise, naj nam ne zamerijo, ako jih ne moremo doslovno priobčiti, nego omenjamo pohvalno v imenu vseh slovenskih Štajarcev: mesta in trgi, vasi in zadnje gorske naselbine posvetile so se ta dan po svojih močeh patrijotičnemu čustvovanju, ter izražala svojo udanost do vladarjajubilarja na prav pristržne načine, kakor zna storiti le slovenska zvestoba.

(Duhovniške premembe) Č. g. Mat. Kelemina, župnik v Št. Ilju, je imenovan za knezoškofijskega svetovalca; č. g. Jos. Čžek, župnik v Jarenini je postal dekan ravnotam; župnijo v Loki pri Zid. mostu je dobil č. g. Lavoslav Skuhersky, kapelan v Laškem trgu.

(Prememba pri štajarskem dež. namestništvu.) Sedajni naš deželni namestnik marki Bacquehem gre v pokoj, a na njegovo mesto je že imenovan deželni predsednik v Šleziji, grof Clary Aldringen. Kakšnega pomena je to imenovanje za Slovence, nam lahko zadostuje pozdrav

graških radikalnih listov, katerih jeden opisuje novega namestnika: „Grof Clary-Aldringen je na glasu konzervativnih nazorov, toda strogo nemškega mišljenja. Zarad zadnjega svojstva sme se pozdraviti imenovanje grofa Clary-ja, ki je na svojem dosedajnem mestu v Šleziji zapustil pri nemški deželni večini izboren spomin.“ Več govorimo, ko se bližje spoznamo.

(Imenovanja pri davčni upravi.) Davčna pristava Jos. Masten in Franc Kranjc sta imenovana za davčne kontrolorje, a davčni praktikant Otmar Meglič za davčnega pristava.

(Odlikovanja povodom cesarjevega jubileja.) Med ostalimi odlikovanci na Spodnjem Štajarskem so dobili ređe: red železne krone 3. vrste: dr. Jos. Pajek, stolni kapitulat v Mariboru. — Viteški križec Franc-Joževega reda: Simon Goričnik, finančni svetnik v Mariboru, Anton Markovič, višji ravnatelj kaznilnice v Mariboru in Jos. Ornič, župan v Ptuj. — Naslov cesarskega svetnika: Franc Spacek, nadzornik južne železnice v Mariboru, dr. Arth. Mally, mestni zdravnik v Mariboru. — Zlati zaslužni križec s krono: Ivan Majciger, gimn. profesor v Mariboru, Mih. Starkl, župan v Sevnici, Jos. Kovačič, mestni župnik v Feldbahu in Mih. Papež, policijski komisar v Gradcu. — Zlati zaslužni križec: Anton Goričar, poštar, župan in načelnik okr. zastopa v Mozirju, Mat. Sevnik, kancelist na Vranskem, Janez Kočevar, občinski svetovalec v Središču, Jos. Mhelič, poštar pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Franc Böheim, nadučitelj v Kozjem, Iv. Božič, nadpaznik v kaznilnici v Mariboru, Fr. Kalan, posestnik v Trbovljah, Josip Lipuš, župan v Višnjivsi pri Vojniku, Bogomir Malenšek, nadučitelj v Čadramu. — Srebrni zaslužni križec: Anton Gajšek, poduradnik južne železnice na Ponikvi.

(Cesarjevo pomiloščenje.) Povodom vladarskega jubileja pomilostil je cesar večje število kaznjencev v vseh avstrijskih kaznilnicah, od teh jih je v graški 23, v mariborski 38.

(Deželni zbori) se sklicujejo še le spomladi in poleti, ker bo državni zbor zboroval še najbrže tudi v aprilu.

(Svežih vijolic) s pomladanskim vonjem in barvo poslali sta nam cel šopek „dve Milki“ iz Griž. Hvala njima na naklonjenosti!

(Obč. odbor v Št. Ilju pri Gradiču) dovolil je v seji dne 2. decembra t. l. 25 gl. podpore jubilejskemu zakladu. Kaj pa druge občine šoštanjkega okraja?

(V Velenji) je bila nedavno poroka hčerke Skazatove s sodnim pristavom Friednom iz Gornjegagrada. Med svati ni bilo niti jednega Nemca, tudi poročenca sta Slovenca, ako ne po mišljenju, pa — po rojstvu. Saj je nevestin brat poznat naroden podžupan velenjski, dasi so ostali v rodbini res nekamo naklonjeni nemškutarstvu. In to poroko je sklenil domači gospod župnik v — nemščini ter opravljal vse molitve nemško! Ali se bo naša pohlevnost in popustljivost res že ponižala tako daleč, da bodo že celo „stebri naroda“ mnenja, da slovenščina žali uho c. kr. uradnika, naj si bo pa tudi v cerkvi. Tako se ne povspešuje veljavo slovenskega jezika in ugled naroda. Malo več odločnosti vendar smemo zahtevati.

(Žice) Prihodnjo nedeljo, dne 11. grudna t. l. ob 3. uri popoldne predaval bode deželni potovalni učitelj, g. Jelovšek o živinoreji, v šolski sobani drugega razreda. Soudje se prosijo, da pripeljejo prav veliko živinorejcev poslušat ta zelo važen predmet. Sprejemali in vpisovali se bodo novi udje, stare pa prosimo, da nam še z naprej ostanejo verni odbor.

(Posojilnica v Rajhenburgu) se je minulo nedeljo res ustanovila, in volilo se je tudi že načelstvo, obstoječe iz gg.: G. Unschuld, župan, Jakob Merc, župnik, Benjamin Kunej, Janez Lenard, tržana, Ivan Matko, nadučitelj, ki bodo dali novo zadrugo registrovati.

(Na Vidmu) so bili zvečer pred cesarjevo petdesetletnico vas razsvetlili, razsvetljen je bil tudi rajhenburški trg.

(Mesec november) je bil topel, nad normalom. Pod ničlo ni padel toplomer v Savski dolini niti en dan ne; zelo blizo in sploh najbližje ničli je bil sicer 22. (0.5°C), najvišje je stal 4. (18.6°C). Tudi zrakomer je bil do 21.

visok, potlej je padel in dobili smo dokaj toplega dežja, vendar je bilo v vsem skupaj le 9 deževnih in nič sneženih dni.

(Vremenska postaja na Cvenu) beleži v mesecu novembru: Povprečna toplina 8.0°C. Najvišja toplina dne 1. ob 2. h. p. m. 17.4°C. Najnižja toplina dne 20. ob 7. h. a. m. 0.6°C. Največ padavin 23. 100 mm. Vsota padavin 473 mm. Število dni s padavinami 14, z meglo 12, z nevihto 1. Povprečna oblačnost 77. Dne 20. prvi jesenski mraz.

(Šola pri Sv. Marku niže Ptuja) je dobila krasno zastavo v spomin petdesetletnice Njih. Veličanstva Franca Jožefa I. Zastavo je blagoslovil č. g. župnik in knezoškof. cvetovalec Matej Slekovec dne 2. decembra ter zbranemu ljudstvu razložil v krasnih besedah pomen zastave. Šolsko vodstvo se iskreno zahvaljuje vsem, kateri so za zastavo kaj darovali, posebno pa č. g. kapelanu Francu Cerjaku; kajti, brez njegove pomoči bi zastava šola ne dobila. Bog plati vrlemu prijatelju šole in mladine!

(Občina Sv. Marjeta na Drav. polju) nam je poslala prošnjo za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani.

(Odbor občine Mihalovsko) je v svojej seji dne 4. grudna t. l. jednoglasno sklenil, vložiti na dotično ministerstvo peticijo za popolnoma slovensko uradovanje pri c. kr. sodnijskih in političnih uradih, ter za otvorenje slovenske univerze in nadsodišča v Ljubljani. Tudi je tukajšni občinski urad v imenu vseh štirih podivankovsko pošto spadajočih občin državnega poslanca Žičkarja prosil, da naj v trgovinskem ministerstvu blagovoli povprašati, kaj je z že dne 19. maja t. l. vloženo prošnjo za dvojezični pečat pri c. kr. poštne uradu v Ivankovcih. Gospod državni poslanec je takoj pri trg. ministerstvu poizvedel ter v svojem pismu občinskemu uradu odgovoril, da je ministerstvo prošnjo, kakor običajno poslalo v poročilo c. kr. poštne in brzojavni direkciji v Gradcu, ter da dotični referent v trg. ministerstvu misli, da se bo ta zadeva brez vsakega dvoma ugodno rešila, kakor to ravnopravnost zahteva, a vendar je še odgovor na prošnjo izostal do sedaj.

(V Noršincih pri Ljutomeru) omislilo si je ondotno mlado gasilno društvo lepo novo brizgalno in spravišče, koje se je dne 13. m. m. slovesno blagoslovilo. Z blagoslovljenjem je bila ob enim v zvezi krasna narodna in patrijotična slavnost.

(Pri Sv. Jurju ob Ščavnici) sezidal je ondotni trgovec in krčmar, g. Lasbaher, krasno kapelico na čast Matere Božje v zahvalo da mu je svojedobno ozdravil otrok. Dne 26. m. m. bilo je slovesno blagoslovljenje iste, pri kateri priliki je lastnik pogostil nad 60 domačinov.

(V Središču) priredil je povodom petdesetletnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. odbor skupne obrtne zadruge središke dne 1. t. m. pri svojem predsedniku, g. Venigerholcu, slavnostni banket, pri katerem so ga slavni občinski zastop, predsednik bralnega društva „Edinost“, preč. g. Šinko in načelnik požarne brambe, g. Jakob Klemenčič s svojo prisotnostjo počastili. Po pozdravu predsednikovem govoril je tajnik zadruge, g. Jakob Zdravec, slavnostni govor ter s posebnim ozirom na obrtni stan v kratkih črticah naslikal blagodejno petdesetletno delovanje preblagega vladarja. Koncem govora vzdignil se je zbor ter v burnih „živio“ klicih izrazil čustva radosti, hvaležnosti in udanosti do presvetlega vladarja. Dne 2. decembra, t. j. na jubilejni dan odposlala je zadruga brzojavno čestilko potom okrajnega glavarstva v Ptuj.

(Učiteljice v omureškem in radgonskem okraju) začele so se organizovati po vzgledu kranjskih tovarišic ter so odposlale dne 24. m. m. prošnjo deželnemu odboru v Gradcu za enake dolžnosti, enake pravice in enake plače, kakor jih imajo moški njih stanovski tovariši.

(„Slovanska čitalnica v Mariboru“) ima dne 18. grudna t. l. ob 7. uri zvečer v svojih prostorih letno glavno zborovanje. Po zborovanju se bodo oddali za prihodnje leto naročeni časniki dražbenim potom.

(V Zoffovem kraljestvu) godijo se čemdalje zanimivejše reči. Gospod Zoff nadjal si je v

Slovenjem Gradcu nekako neomejeno vrhovno oblast, kjer kot „samodržec“ kar na lastno roko odločuje o življenju in smrti slovenske narodnosti in njenih pravicah. Tako nekako gospodarijo baje le nemški konzuli v — Kamerunu, kjer so zamorci „prenedolžni“, da bi se pritožili, pa je nemški cesar kot njihov gospodar tudi — predaleč. In izdajalstvo ter klečeplaženje še ni med nami — po odpravi tlake sem — nobeden politični uradnik tako povspeševal, kakor Zoff. Pa tudi svojo avtoriteto si vé kaj prisno varovati po srednjeveških receptih. Pri Sv. Primožu na Pohorju zameril se mu je nekaj ondotni župan, ki je pa „slučajno“ slovenski narodnjaki. Začel ga je mučiti in zbadati na vse pretege, a konečno, ker mu ta neustrašeni Slovenec ni maral zleziti pod noge — odstavil ga je jednostavno ter priskrbel, da je prevzel občinske posle nek zagrižen nemškutar, katerega slovenjegraški „konzul“ — že pozna. In res ni imel ta pohorski zagovednež nič nujnejšega, pokazati svojemu zaščitniku hvaležnost, kakor da je proglasil slovensko, pohorsko občino Sv. Primoža za nemško ter vrnil okrajnemu odboru slovenski dopis z zahtevo, naj se dopisuje tej občini le nemško. Gospod Zoff je vsekakor pristen nemški pijonir, ki si skuša tu in tam v svojem kraljestvu osnovati zanesljivo podružnico slovenjegraške nemškutarije, kjer bi imel na svojih „vizitacijah“ varno zavetje in sočutne izdajalske dušice, toda tla na Pohorju so slovenska ter slovenski prebivalec ne bo nikoli dovolil, da bi se na njegovih tleh zidale ječe za slovenski značaj in slovensko narodnost. Gospod Zoff, opustite vsak nov poskus, ako Vas tudi prsti srbé, vtaknite jih kam drugam, le po slovenskem značaju ne, sicer si jih — opečete.

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi dne 10. grudna t. l. slavnosten večer na čast svojima častnima članoma gg. dičnemu pesniku Antonu Aškercu in županu ljubljanskemu Ivanu Hribarju v salonu Kaubetove restavracije, Heinrichstrase št. 3. Začetek ob 3. uri popoldne. Slovenski in slovanski gostje dobro došli!

(Nov napad na nemški Gradec.) Nemški listi ne morejo priti zadnje dni k sapi vsled grozovitega napada, ki se je prigodil Gradčanom: tisoči Slovencev v Gradcu hoteli so namreč tudi proslaviti dne 2. t. m. cesarjev jubilej na primeren način. Izprosili so si v cerkvi sv. Antona skupno mašo, pri kateri se je — to je namreč tista strašna reč — pelo slovensko! Da, celó prvo kitico zahvalne pesmi odpelo se je v slovenščini! Ali si je sploh večje drznosti napram nemškemu Gradcu misliti možno? Kaj bi tedaj ne bil opravičen nemški krik in trepet pred Slovenci! — H kapitelnu o nemški domišljavosti.

Druge slovenske novice.

(Osebna vest) Okrajna sodnika Fran Vedrnjak v Idriji in Josip Starič v Mokronogu sta imenovana deželnosodnim svetnikom kot okrajna sodnika. G. Alojzij Gangl je imenovan za profesorja na obrtni strokovni šoli v Ljubljani.

(Odlikovani na Kranjskem.) Med drugimi dobili so povodom cesarjevega jubileja odlikovanja naslednji: dež. glavar Oton Detela, plemstvo; Jožef Račič, višji finančni svetnik, viteški križ Leopoldovega reda; Jožef Grdešič, predsednik okrož. sodišču v Novem mestu, Ivan Murnik, deželni odbornik, dr. Fran Papež, odvetnik, Andrej Zamejic, kanonik in dr. Andr. Ferjančič podpredsednik drž. zbora, red železne krone 3. vrste; Lovro Gantar, dekan na Vrhniki, Josip Gorup, veletržec na Reki, Anton Lenarčič, finančni svetnik, Anton Mežnarec, dekan v Kranju, Ivan Novak, dekan v Radovljici, Ivan Oblak, dekan v Kamniku, dr. Ignacij Pavlič, okrajni zdravnik v Litiji, Vaso Petričič, predsednik mestne hranilnice v Ljubljani, Fran Povše, državni poslanec, Ivan Rozman, župnik v Ljubljani, dr. Edvard Štajmar, primarij, Ivan Šubic, ravnatelj obrtnih šol, Luka Svetec, notar v Litiji, Ivan Svitil, stavbni svetnik in Ivan Vončina, magistratni ravnatelj v Ljubljani, viteški križec Franc Jožefovega reda. Vrh tega jih je še dobilo mnogo častne naslove in zaslužne križece.

(Drugi izkaz prispevkov slovenskih občin za cesarjev spomenik v Ljubljani) Za cesarjev spomenik so dalje darovale občine: Dole

nad Idrijo 20 gld., Kamnagorica 20 gld., Tomišelj 40 gld., Križe pri Trziču 40 gld., Dedendol pri Zatičini 25 gld., Predvor 20 gld., Radovljica 50 gld. in Domžale 75 gld.

(Sólo na lastne troške) bode sezidal grof Leon Auersperg v spomin cesarskega jubileja v Turjaku na Kranjskem za trg Turjak in vasi: Praznike, Čatež in Ščuski.

(Krška okrajna posojilnica) je darovala v spomin cesarjeve 50letnice 40 gld. za obleko revnim učencem ondotne ljudske in 20 gld. v isti namen ondotne meščanske šole.

(V Črničah na Goriškem) snujejo kmetsko posojilnico.

(Na Koroškem) je odlikovan med drugimi ob cesarskem jubileju preč. g. Lovro Serajnik, 90letni prošt v Tinjah, z redom železne krone tretje vrste.

(Koroške občine) začele so se tudi izrekati za slov. vseučilišče in nadsodišče, tako dosedaj občini Globasnica in Sele.

(Zavod za slepe) so otvorili dne 2. t. m. v Celovcu. Gojencev je dosedaj 18.

(Šolstvo na Koroškem.) To vprašanje bi moralo biti neprestano na dnevnem redu med Slovenci, dokler se za koroške Slovence ne doseže vsaj toliko pravic, kakor jih že imajo davno n. pr. tuji narodi na Turškem. V tem oziru se godijo po koroških šolah grozovite reči. Gotovo je hudo, ako je na slovenski šoli trd Nemeec za učitelja, kakor je v sto slučajih; hudo je tukaj najbolj za slovenske otroke, ki pouka ne razumejo. Mnogo hujše pa je še, ako je učitelj Slovenec ter ima 80 odstotkov slovenskih otrok pred seboj, — pa slovensko učiti ne sme, kakor je to med drugim tudi v Grebinju. Ko se naučnega ministra interpelira, pa odgovarja: „Na Koroškem ni Slovencev!“

(Na Primorskem) so bili povodom cesarskega jubileja odlikovani med drugimi: vpokojeni namestnik vitez Rinaldini je dobil baronstvo. Viteški križec Franc Jožefovega reda so dobili: Josip Kragelj, dekan v Tolminu, dr. Andrej Stanger, župan v Voloskem, Urban Golmajer, dekan v Tolmaju. Zlati križec za zasluge s krono so dobili: župan Kastelic v Materiji, župnik Zamlič v Voloskem in višji oficijal Žbona v Trstu. Zlati križec za zasluge so dobili: šolski vodja Banc v Kastvi, župan Pavlica v Rifembergu in Jos. Forčič v Rezerju. Srebrni križec za zasluge so dobili: višji delavec v javnih skladiščih v Trstu, Dolenc, nadučitelj Lavrenčič v Št. Petru pri Gorici in občinski tajnik Pečenko v Bovcu.

(V Gorici) so razobesili poedini narodnjaki dne 2. t. m. poleg cesarskih zastav tudi slovenske trobojnice. Isto je storil tudi „Šolski dom“. Pridrvelo pa je v hiše takoj več redarjev, ki so zahtevali hitro odstranitev slovenskih zastav. V „Šolski dom“ jih je prišlo šest med mašo ter so pretrgali jubilejni nagovor dr. Gregorčiča. Otrok se je polastil strah, a ostalo ljudstvo je bilo grozno razburjeno. Vsa slavnost se je prekinila ter se poslalo otroke domov, in raz poslopja je zginila najprej cesarska zastava, potem pa tudi slovenske. Enako se je zgodilo tudi na poslopih toli užaljenih zasebnih narodnjakov. Mažarsko zastavo je goriška oblast pustila viseti, dasi taka niti na Hrvatskem nima pravice, potrjene slovenske pa preganja.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) je počival, kakor vse javno delovanje, v dnevih vladarskega jubileja ter je bila zopet seja še le v torek, dne 7. t. m. V tej seji je preklical posl. Pfersche svoje obdolžitve gledé Mladočehov in lanskim praških nemirov. Finančni minister dr. Kaizl je predložil državni proračun za leto 1899. Skupne državne potrebščine so proračunjene na 760.280.793 gld., skupni državni dohodki pa na 760.754.834 gld., tako da obeta biti prebitka 467.041 gld., tedaj za 119.113 gld. več nego v tekočem letu, dasi bo potrebščin vsled zvišanja plač raznim državnim uslužbenikom za 37.413.962 gld. več. Proračun je sestavljen na podlagi dosedajnega kvotnega razmerja. Tostranska državna polovica imela bo več potrebščin nego lansko leto za 4.698.347 gld. V svojem govoru je omenjal finančni minister nekaterih preosnov, katere namerava vlada

uvesti, kakor hitro se najdejo povoljni viri, tako odprava časniškega koleka. Vesel pojav za državno blagajno je vedno rastoči konzum tobaka, tako da je imela letos vlada od tobaka dohodkov nad 100 milijonov gld. — dosedaj najvišja vsota. — V proračunu naučnega ministerstva nahaja se 3000 gld. za ustanove slovenskim vseučiliščnikom. Konečno je imel finančni minister daljši krepki govor o političnem položaju ter brezobzirno povedal nemškim kričačem, kdo je vzrok, da se naše parlamentarno delovanje ne more z drugim ponašati, nego z — neredom.

(Praško mesto) je podelilo s soglasnim sklepom mestnega zbora jubilarju, očetu dr. Riegerju veliko zlato svetinjo tega mesta.

(V Šlezijo) pride za deželnega predsednika namesto grofa Clary Aldringena dvorni svetnik grof Thun Hohenstein, dosedaj načelnik okr. glavarstva v Bregencu.

(Hrvatski sabor) se je sešel dne 6. t. m. Posvetila se je prva seja izključno le spominu na blago pokojno cesarico Elizabeto, druga, dne 7. t. m., pa proslavi cesarjevega vladarskega jubileja.

(Križa na Ogrskem) Hrvatski minister Josipovich odpovedal se je svoji časti, ker je preziral ogrski zbor njegove predloge gledé zastopanega kraljestva. Istočasno pa se je tudi raznesla vest, da je celo predsedništvo ogrske zbornice demisijoniralo. Zmešnjava je velika, ker so obstrukcionisti sklenili, da bodo s silo zabranili izvolitev novega predsedništva. S tem je dospelo tudi Banffyjevo ministerstvo na skrajni rob prepada. Liberalna stranka bi rada volila na mesto Szilagy-ja za predsednika grofa Štefana Tiszo.

Ogled po širnem svetu.

(V Srbiji) je izdal kralj nov društven zakon, vsled kojega ne sme nobeno društvo več sprejeti člana, ki je bil kaznovan zaradi razžalitve kralja. Kjer pa so že bili v Srbiji vsled Milanovega besnega preganjanja kaznovani najboljši narodnjaki, je ta zakon le novo Milanovo sredstvo zatiranja.

(Nemški cesar) je dospel pretečeni teden nazaj v Berlin ter pri veličastnem sprejemu na županov nagovor izpovedal pravi vzrok svojemu „romanju“: koder koli je hodil in se vozil, po suhem ali morji, utrjeval in razširjal je nemško ime in njega ugled. — Nismo se tedaj motili v svojem domnevanju.

(Shod proti anarhistom) je v Rimu dokončal svoje posvetovanje. Ruski zastopniki so zahtevali, da se naj proti nihilistom postopa na enak način, kakor anarhistom. Avstrijski in francoski zastopniki so predlagali smrtno kazen za hujše slučaje, vsi pa so se zjediniili v sklepu, da si države izročajo zločinca med seboj.

(Iz Krete) se mohamedani trumoma izseljujejo, odkar je prevzel vrhovno vodstvo na otoku grški princ Jurij. Dosedaj je zapustilo otok že okolo 10 tisoč Turkov, ki ne marajo imeti kristjanskega poveljnika. Novi komisar sestavi poseben guvernerski svet po načinu naših ministerstev.

(V Zjedinenih državah) so volitve zaključene ter se otvori te dni kongres zveznih držav. Zvezni predsednik bo zahteval v prvi seji, da se stalna armada pomnoži za 100.000 mož. Amerika še tedaj ne misli na mir, dasi je sklenila tacega s Španijo pod jako ugodnimi pogoji záse.

Dopisi.

Iz Konjic. Konjiško učiteljsko društvo je imelo dne 1. decembra t. l. svoje glavno zborovanje, kojega so se vdeležili skoraj vsi udje, med njimi tudi pet zastopnic nežnega spola. Res vsa čast takim učiteljicam! Kot gostje so bili navzoči: gg. Zupančič (Frankolovo) in Bizjak (Vojnik) ter gospa Koserjeva (Vitanje). Društvu so na novo pristopili trije udje, namreč gospodičini H. Dolenc (Prihova) in M. Bezljaj (Št. Jernej) ter g. Franjo Omerešek (Loče).

Da poročilo preveč ne naraste, poročati hočem le najvažnejše in najzanimivejše, kar se je izposlovalo v tem zborovanju.

Društvo je izrazilo svoje obžalovanje napram svojemu sicer neznanemu obrekovalcu v celjski „D. W.“ To je najmilejši izraz, katerega moremo rabiti napram takemu postopanju. Z odgovorom, katerega je na ta ostudni napad nedavno priobčila „Domovina“ društvo popolnoma soglašala. — Načrt o uravnanju učiteljskih plač, kojega je poslalo ljubensko učit. društvo v pregled, se je sprejel brez premembe, in se je sklenilo po eden iztis tega načrta predložiti gg. dež. poslancema celjskega polit. okraja s prošnjo, da ga blagovolita pregledati in uvaževati. Upamo, da slovenski poslanci ne bodo zadnji, ki se bodo v prihodnjem deželnozborskem zasedanju potegnili za izboljšanje žalostnega gmotnega stanja štaj. učiteljstva! — Kot odposlanec za štaj. učit. zvezo se je določil g. Brinar; načrt premenjenih pravil te zveze se je odobril. — Poročilo gosp. Černeja o VI. štaj. učit. konferenci, v katerem je podal mnogo zanimivosti in pojasnil, katerih ni bilo čitati v listih, se je vzelo pohvalno na znanje. — Napram učitelju-zastopniku v okr. šol. svetu se je izrazila želja, naj odkloni službo za pisnikarja v sejah okraj. šol. sveta in se je opravičenost te želje podprla z razlogi. Na vprašanje učitelja zastopnika v okr. šol. svetu, katera načela ga naj vodijo pri predlaganju terne, se je odgovorilo, da se naj ozira 1. na sposobnost in zasluge (kvalifikacija), 2. na starost in 3. pa tudi na lastno prepričanje.

V novi odbor so bili izvoljeni nastopni gg. oziroma gdč.: F. Brinar, predsednik; R. Jurko podpredsednik; B. Serajnik, tajnik; Tilka Vidmajer, blagajničarka; R. Kokot, pevovodja; L. Černež, L. Serajnik in L. Tribnik, odborniki.

Iz letnega poročila je razvidno, da je društvo v pretečenem letu prav marljivo delovalo in da se popolnoma zaveda svoje naloge. Razven slavnostnega zborovanja v spomin cesarjeve vladarske petdesetletnice, je imelo društvo še pet drugih zborovanj, v katerih se je razpravljala obilica v društveni delokrog spadajočih zadev, in z jednim zborovanjem se je združila tudi skupna hospitacija. Zborovanj se je vdeleževalo povprečno po dve tretjini udov in ena tretjina udov ni nobenkrat izostala. Letnino so plačali vsi udje; to pa ni čuda, kajti pobirale so jo nežne roke. Želimo, da bi se pri ljubeznjivi gdč. blagajničarki oglasilo še tudi več podpornih udov.

Končam to poročilo z navdušenimi besedami predsednika: „Naj društvo marljivo deluje za našo nadaljno naobrazbo, naj bistro premotri vse, kar se tiče šole in našega stanu; naj še zanaprej krepko stoji na braniku za našo stanovsko in društveno čast; naj se odločno poteguje za naše pravice; naj si pridobiva vedno več prijateljev; naj bo ognjišče, na katerem se sveti ogenj bratske ljubezni in okoli katerega se zbirajo neustrašeni in pošteni — značaji!“

Iz Rajhenburga. V nedeljo, dne 20. novembra t. l. vršila se je v našem trgu izvanredna slavnost; odkril se je namreč spomenik Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Po trudopolnem prizadevanju posrečilo se je tukajšnjemu občinskemu predstojniku gospodu Gust. Unschuldu nabrati med občani znatno svoto, v kateri se odlikuje prispevek samostana trapistov s 100 gl.

Slovesne sv. maše se je udeležilo okolo poldrugitisoč župljanov in mnogo odličnih gostov, med temi: g. uradni vodja c. kr. okr. glavarstva v Brežicah, okr. sodnik, davčni nadzornik, višji geometer g. Kessler, okr. zdravnik g. dr. Vičič, g. pater Kasjan, vsi iz Brežic; okr. šol. nadzornik, načelnik okr. zastopa g. M. Starkl iz Sevnice, čast. opat trapistov, vodja železniške postaje, učiteljstvo s šolsko mladino, občinski zastop, gasilno društvo itd.

Slavnostni prostor, oziroma spomenik je bil kaj bogato in okusno okrašen z zastavami in zelenjem. Tu je naslikal zbranemu mnogobrojnemu občinstvu tukajšnji posestnik g. Kunej Benjamin v živih, jedrnatih besedah življenjepisa našega blagega, milega vladarja, kateremu je nemila osoda naklonila najgorenkejši kelih trpljenja in bolesti, ki zamore presuniti človeško srca. — Na to je zapel mešani zbor 18 domačih pevcev cesarsko pesem.

Po odkritju spomenika podali so se povabljeni gostje k banketu, prirejenemu v restavraciji g. Unschulda, kjer so izkušene roke izvrstno preskrbele, kar koli je še poželeti k vsakdanjemu kruhu.

Pri banketu se je v dnevni primernih besedah navdušeno napivalo presvetlemu cesarju, gosp. vodji okr. glavarstva, navzočim c. kr. uradnikom, cerkvi, šoli, zastopnikom raznih korporacij itd.

Ta za Rajhenburg spomina vredna svečanost vršila se je točno in povsem dostojno, kar dokazuje, da se tudi z malimi, a združenimi močmi marsikateri lep vspeh doseže.

Sicer pa gre v prvi vrsti vsa čast našemu občinskemu predstojniku g. Unschuldu, ki je dejanski vodil vse priprave, ter se mnogo, mnogo trudil, da se je s tem jako okusno izgotovljenim spomenikom ozaljšal naš trg, ter da je s prirejenimi svečanostjo se oživil čut in okrepila se udanost in ljubezen do premile nam vladarske hiše in do preljubljene nam domovine.

Dunaj. Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju. V X. občnem zboru tega društva bil je zaradi izvanrednih zaslug za društvo imenovan častnim udom gosp. France Dolenc, trgovec v Mariboru. Olkar obstoji to društvo, nabiral je vsako leto ter nabral čez 800 gl. za uboge slovenske visokošolce na Dunaju. Slava mu! V spomin vladarjeve petdesetletnice so društvu pristopili kot ustanovniki z darilom po 50 gl. gospodje: Dr. Mirko Ploj, c. kr. tajnik v finančnem ministerstvu ter plačal prvi obrok 10 gl.; Ivan Luzar, nadrevident južne železnice, drugi obrok z 10 gl.; dr. Janko Hočevar, odvetniški kandidat, prvi in drugi obrok po 10 gl. skupaj 20 gl. Dalje so društvu darovali: visokorodni Anton plem. Sušič, c. in kr. polkovnik v Celji 15 gl. G. A. Knafelc, uradnik c. kr. drž. železnice v Beljaku, je med tamošnjimi Slovenci nabral 5 gl. Na Dunaju so društvu darovali gg. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik 5 gl.; dr. Al. Homan, dvorni in sodni odvetnik 5 gl.; Alojzij Kremžar, mag. svetnik 5 gl.; dr. Anton Primožič, c. kr. profesor 5 gl.; gospa Marija Primožičeva 5 gl.; g. Peter Hlačar, nadoficijal sev. zah. železnice 3 gl.; Josip Šolar, mag. uradnik 2 gl. — Za toliko blagih darov bodi vsem iskrena zahvala! V seji mes. oktobra oglasilo se je 58, v seji mes. novembra pa 60 revnih dijakov za podpore. V teh dveh sejah je odbor razdelil mej najrevnejše dijake 470 gl. v gotovini in obednicah. Več prošelj moral je odbor odbiti. Ker toliko dijakov slovenske krvi še nikdar ni bilo na Dunaju, treba bode izvanredne pomoči. Daruje naj torej vsak, kdor le količkaj premore, za uboge slovenske trpine v tujem mestu! Darove bode hvaležno sprejemal društveni blagajnik: vč. g. Fr. Jančar, monsignor, papeški častni kanonik, župnik n. vit. reda, Dunaj, I Singerstrasse 7.

Narodno-gospodarske novice.

Kako se vino po umetni poti čisti.

Ako se kako vino samo po sebi, torej po naravni poti očistiti neče, očistiti se ga mora po umetni poti. Po umetni poti očistiti se mora pa tako vino prvič zaradi tega, ker je nečisto, kalno vino za vžitek neprijetno, to je, nikomur ne gre posebno v slast; po umetni poti očistiti se mora kalno vino pa tudi še zaradi tega, ker se sicer prav rado pokvari.

Sredstva, s kakoršnimi kalna vina po umetni poti lahko očistimo, imenujemo čistila. Najnavadnejša čistila so: 1. jajčji beljak, 2. želatina, 3. kaolin. Prvo čistilo, jajčji beljak je, dasi odločno najstarejše čistilo, še vedno priporočljivo. Priporočljivo čistilo je pa jajčji beljak zaradi tega, ker se ga povsod na kmetih lahko dobi, in ker ima isto najbolj izdatno čistilno moč v sebi. Čisti se pa vino z jajčjim beljakom tako-le: Ako je vino prav močno kalno, tako da je popolnoma neprozorno, potem se vzameta na hektoliter vina dva beljaka. Ako je pa vino le toliko kalno, da je slabo, to je slabo prozorno, potem se vzame na vsak hektoliter le eden beljak. Rumenjaka se ne sme nič rabiti. Določeno število beljakov dene se v kako prav čisto posodo, najboljšo v kako skledo. V skledi se beljake prav malo osoli. Na vsak beljak vzame se ščepec fino stolčene soli. Tako osoljene beljake se potem s kako čisto metlico

toliko časa tepe, dokler se spremené v takozvani sneg, kateri celo skledo izpolni. Zadblijeni sneg spravi se s pomočjo žlice v sod, v katerem se sčiščenju namenjeno vino nahaja. Da pa ima sneg v sodu dovolj prostora, odtočiti se mora iz njega, ako je prav poln, še pred dodajanjem snega toliko litrov vina, kolikor se misli da je za sneg praznega prostora potreba. Ko je ves sneg v sodu, premešava se vino s kakim čistim kolom prav silno na vse strani, vsaj 5 minut. Konečno se sod zopet napolni ter zabije, in 8 do 14 dni prav na miru pusti. Po preteku tega časa pretoči se pa v drugo posodo, in na vampu soda nastalo dnišče se odstrani.

Ker je spravljanje snega v sod jako težavno in zamudno delo, postopa se osobito pri čiščenju prav velikih množin vina z beljakom tudi lahko tako-le: Stepe se potrebno množino snega; namesto da bi se pa tega kar naravnost v sod spravljal, zlije, oziroma vrže se ga v kak zadosti velik škaf, brento ali hektoliter, in v tem postopa se dalje tako-le: Doliva se mu v prav drobnem curku sčiščenju namenjenega vina. Najbolje se to zgodi po drobnih kavčukovi cevi in med dolivanjem se sneg in vino z pomočjo prav čistega kola vedno urno ter močno meša. Ko postane škaf, oziroma brenta ali hektoliter že zlo poln, zlije se vse skupaj v sčiščenju namenjeni sod, kjer se zopet s kolom vinu prav dobro primeša. Vse drugo delo ostane tako, kakor je bilo že povedano.

Z želatino, kakoršno se v vsaki prodajalnici jestvin lahko kupi, očisti se pa vino tako-le:

Na prav močno kalno, torej neprozorno vino vzame se jedno celo tablico želatine, na manj kalno pa le pol tablice. Določeno množino tablic stolčje se v možnarju na drobne koščke, ne pa v prah. Stolčeno želatino kuha se potem v čistem loncu v tolikih litrih vode, kolikor se je tablic želatine vzelo, in toliko časa, da se popolnoma razpusti. Razpuščeno želatino pusti se ohladiti. Z ohlajeno želatino postopa se pa dalje popolnoma tako, kakor je bilo to o jajčjem beljaku, to je o snegu povedano, katerega se ne spravi naravnost v sod, ampak kateremu se še poprej v kaki posodi (škafu, brenti ali hektolitrju) vina doliva ter meša.

S kaolinom, to je z ilovico, iz katere se porcelanasta posoda napravlja, očisti se pa vino tako-le:

Kaolina vzame se na vsak hektoliter po jedva veliko pergišče ali pa tudi le malo pergišče, kar je od kalnosti vina odvisno. Tega se vsuje v škaf, brento ali hektoliter in doda se mu toliko vina, katerega se misli čistiti, kolikor ga je potreba, da se kaolin popolnoma razpusti, ter se tako v gosti belež spremeni, kakoršnega zidarji za pobelenje sten potrebujejo. Tak belež zlije se v sod, kjer se ga s kolom prav dobro vinu primeša. Vse daljno postopanje ostane isto, kakor pri čiščenju z beljakom ali želatino.

Opozoriti moramo pa še na tole: Marsikatero vino je gledé čistila, katero sprejme, jako muhavo. Jedno sprejme beljak, pa želatine ne, drugo sprejme želatino pa beljaka ne, tretje sprejme pa kaolin in ne beljaka ne želatine. Vsak previden človek postopal bode torej gledé izvolitve čistila pač tako-le: Prej ko se bode lotil celi sod vina očistiti, poskušal bode v majhni meri, v četrt litra, kako čistilo da vino sprejme, in tisto, katero sprejme, tisto bode potem rabil. Dostikrat noče vino nikakega čistila sprejeti, že celo pa ne beljaka in želatine. V takem slučaju dodati se mora na vsak hektoliter vina še pred čiščenjem pet gramov tanina. Tanin kupi se v lekarni in je nek rumeni prah. Tanin dodaja se pa vinu tako-le: Vsuje se ga v škaf, v katerem se mu med vednim mešanjem toliko vina doliva, da se popolnoma razstopi. Raztoplino vlije se v sod, v katerem se prav dobro pomeša, in potem se še le z beljakom ali želatino čisti.

Književnost.

(Ilustrovani narodni koledar za 1 1899)
Ta med Slovenci vsestransko priljubljeni koledar izišel je za l. 1899 ravnokar v zalogi D. Hribarja v Celju ter prinaša razven navadne koledarske vsebine več opisov s slikami. Cena elegantno vezanemu 1 gl., mehko vezanemu pa 70 kr., po pošti 10 kr. več.

Razne stvari.

(Urednik „Slov. Gospodarja“ v Mariboru), g. Buštjan Ferk je bil dne 6. t. m. pri ondotnem sodišču v neki tiskovni pravdi obsojen na sedem mesecev ječe. Obsodbe sicer ne smemo kritikovati, niti so nam podatki znani, vendar pomilujemo to najnovejšo žrtvo, ki kaže, kake tiskovne razmere vladajo pri nas.

(Vseslovanska razstava v Pragi leta 1901.) Že leta 1896. je predlagal na poslednjem zborovanju glavnega odbora „Narodopisne razstave češkoslovanske“ Engelmanna, tovarnar iz Karlina pri Pragi, da bi se v kratkem priredila vseslovanska razstava. Za ta predlog tedaj nikdo ni glasoval. Ali dandanes si pridobiva misel, prirediti tako razstavo, vedno več zagovornikov ter pospešiteljev, tako, da se more lahko pričakovati, da se leta 1901. otvori vseslovanska razstava v Pragi, ki bo takega pomena za vesoljno, zlasti pa avstrijsko slovanstvo, kakor bode svetovna pariška razstava za ves kulturni svet. Ta razstava bi imela reprezentovati celo slovanstvo v njega silah in močeh ter dokazati, da slovanski narodi niso manj vredni od obojih sosedov. Na tej razstavi bi narodi slovanski tudi videli svoje nedostatke ter slabosti na polju narodnogospodarskem in ravno s tem bi dosegli svoj namen. — Vsestranska razstava v zlati Pragi leta 1901. bila bi pa tudi največkratnejši korak v dvajseto stoletje, najslavnejša manifestacija slovanske vzajemnosti, triumf vesoljnega slovanstva.

(Svetovna razstava v Parizu leta 1900) utegne biti za slovanstvo pomenljiva. Zlasti Francozi si žele, da bi jo posvetilo kolikor naj več Slovanov. Slovani bodo na tej razstavi pred vsemi narodi sveta najbolj odlikovani od naroda francoskega. Ob priliki razstave v Parizu, torej na tleh svobode, bode se vršil, kakor se sliši, vseslovanski shod, varno brez nemške, madžarske ter laške policije.

„Naša straža.“

Kot redni udje so pristopili in plačali gg.: Lenart Janez, župnik v Poličanah, 2 kroni, Šebat Anton, kaplan, v Poličanah 1 K., Detiček Janez, posestnik v Poličanah, 1 K., Kokalj Janez, učitelj v Poličanah, 1 K., Marinič Jakob, župnik v Majšbergu, 1 K., Korošak Jakob, kaplan v Ločah, 1 K., Lednik Anton, župnik v Ločah, 1 K., Sanda Janez, kaplan v Makolah 1 K., Jerman Janez, župan v Makolah, 1 K., Fran Pavšnar, krojač v Ljubljani, 1 K., Matej Trepal, sem. duh. v Celovcu, 4 K., Lucinka Šarc v Ljubljani, zbirka 6 kron 50 vin., Ivan Kavčič v Radgoni, 1 K., Iv. Novak, trgovec, Dole pri Litiji 4 K., Iv. K. Terpin, kaplan, Šmartno pri Litiji, 1 K., Gregor Šlibar, župnik, Rudnik, 1 K., Fran Pehlar, župan v Dolu (Štajersko), 2 K., Alojzij Podmanik, užitninski uradnik v Dolu 1 K., Anton Štefančič, krojač, Hrastnik, 1 K., Fran Majcen, trgovec v Dolu, 1 K., Anton Šebat, kaplan, Poličane, 1 K., Anton Guns, nadučitelj v Dolu 1 K., Jerica Guns, nadučiteljeva soproga v Dolu 1 K., Gregor Trdina, poslovodja v Ljubljani, 2 K., Adela Mozetič, učiteljica v Solkanu, 1 K., Franica Dermastija v Vodmatu, 1 K., dr. Jenko, asist. v dež. boln. v Ljubljani, 1 K., dr. Zarnik, secund. v dež. boln. v Ljubljani, 1 K., dr. Krajec, secund. v dež. boln. v Ljubljani, 1 K., dr. Karfig, secund. v dež. boln. v Ljubljani, 1 K., dr. Jankovič, secund. v dež. boln. v Ljubljani, 1 K., Leo Kraft, cand. med. Dunaj, 1 K., Tone Breclj, cand. med. Gradec, 1 K., Franc Pretnar, blagajnik mestne hranilnice v Ljubljani, 1 K., Pavel Hudovernik, not. kand. v Kostanjivci, 1 K., Pavel Lozar, trgovec, Ljubljana, 1 K., Peter Sevnik ml. trg., Ljubljana, 1 K., Hus Zdravko, farmac., Ljubljana, 1 K., Hus Gjuro, abit., Zagreb, 1 K., A. Gerbec, novomašnik, Gorica, 1 K. (Dalje prih.)

Izkaz darov za „Jubilejno kapelico sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico“. Darovali so nadalje po 2 gld.: g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celji; g. Jakob Pukl, sodni tolmač na Dunaju; g. F. Golgranc, stavb. mojster v Celji; č. g. E. Trstenjak, mestni kaplan v Slovenski Bistrici; č. g. A. Rančigaj, vikar v Celji; g. M. Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu; č. g. Jos. Kunej, župnik v Zgornji Polskavi; neimenovani v Gornjemgradu; č. g. A. Lednik, župnik v Ločah; g. A. Herle, posestnik v Solčavi; č. g. Jos. Zagajšek, župnik na Muti; č. g. Štefan Pivec, kaplan v Skalih; č. g. Jos. Majcen, dvorni kaplan v Mariboru; g. Jos. Pauer, trgovec v Braslovcah; č. g. K. Hribovšek, ravnatelj duhovnišča v Mariboru; č. g. dr. A. Medved, c. kr. prof. v Mariboru; č. g. A. Fišer, župnik v pok. v Jarenini; č. g. A. Urek, župnik v pok. v Brežicah; č. g. Jakob Krušič, župnik v St. Andružu; č. g. Fran Časl, kaplan v Kamnici; č. g. J. Ramor, župnik v Smihelu; g. J. Vizjak, učitelj pri Sv. Križu; g. M. Zidarn, veleposestnik v Šmartnem; č. g. J. Kitak, župnik v Šmartnem. (Dalje prihodnjič.)

Javna zahvala.

Gospod Peter Majdič,

posestnik paromlina na Hudinji pri Celju, napravil je povodom cesarske petdesetletnice vsem svojim delavcem veliko pojedino, obdaroval vse poleg tega še z denarji in ker je tudi bila 10letnica, kar je on posestnik paromlina, še vsem tistim, ki služijo pri njemu od začetka, to je deset let, založil glavnicu pri celjski posojilnici in izročil vsakemu delavcu hranilno knjižico.

Ker je to v resnici očetovski čin nasproti delavcem in ker gospod Peter Majdič vedno tako skrbno in očetovsko postopa nasproti svojim delavcem, si delavci njegovi nemoremo kaj, kakor izreči mu tem potom svojo največjo udanost in zahvalo ter kličemo: Bog mili ohrani nam še dolgo, dolgo blagega gospodarja!

Jurij Bračič

(338) v imenu vseh delavcev.

Sejmi.

Dne 13. v Žalcu, pri Sv. Duhu na Stari gori, pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, v Jurkloštru, Ljutomeru, Studenicah; dne 15. na Slatini.

Koledar.

Petek (9.) Sir, škof; Valerija, dev. — Sobota (10.) Melkijad, p. m.; Evlilija, muč. — Nedelja (11.) 3. adv. Damaz, p. — Ponedeljek (12.) Sinezij, m. — Torek (13.) Lucija, d. m.; Otilija dev. — Sreda (14.) † Kvatre. Spiridijon, škof. — Četrtek (15.) Cecilija m.; Jarnej, škof. — Mlaj dne 13. ob 12. uri 49 minut ponoči.

Loterijske številke!

Trst 3 decembra 1898: 79, 6, 87, 30, 85
Linc " " " 33, 23, 4, 43, 25

Ravnokar je izišel elegantno
izdelan ilustrovani
narodni koledar

Cena elegantno vezanemu 1 gld.,
mehko vezanemu 70 kr., po pošti 10 kr. več.

Slovenski dimnikar!

Slavnemu p. n. občinstvu in hišnim posestnikom v Celji in okolici ter po narodnih trgih Savinjske doline uljudno naznanjam, da sem z dnem 1. novembra t. l. pričel izvrševati

dimnikarsko obrt.

Priporočam se za vsa dela v mojo stroko spadajoča ter obljubljam, da bodem ista vršil vestno in točno. Prosim posebno cenjene hišne posestnike, da jemljejo ozir name o novem letu, ko se oddaja pometanje dimnikov po hišah.

Z veličino spoštovanjem

Franc Petavs

(315) 8-5 dimnikarski mojster
v Gaberjih pri Celji.

Amerikanske galošne, najboljše
kakovosti in dolgo trpeče

po zelo nizkih cenah, razpošiljam
s prvo pošto.

Dežniki za ženske in moške.

Iz klota, komad po . . . . . gld. 1 50, 1 65, 1 80, 2 —
Iz pol svile in volne, komad po gld. 2 50, 2 80, 3 —, 3 50
Iz same svile, komad po . . . . . gld. 3 80, 4 —, 4 50, 5 —
5 50, 6 50, 7 50.

Peter Kostič

Celje, Glavni trg št. 2.

Prodaja vina.

Imam v kleti pristno istrsko črno in belo vino od 18 do 30 kr. litr, kakor i žganje, izvrstni tropinovec 60 do 80 litr. Nadalje imam blizu 100 m. centov ru dečega istrijanskega brinja za kuhati žganje. Dalje fino olje po nizki ceni. Mali vzorčki se zaradi zgube časa ne pošiljajo.

A. M. Pujman

(312) 6-3 Dignanc-Istra.

Čisto novo!

„Obravnava proti anarhistu Luigi Luccheniju, morilcu Nj. Veličanstva cesarice avstrijske, kraljice ogerske. Natančni in zelo obširni popis umora.“

Ta zelo zanimiva knjižica dobiti je pri Drag. Hribar-ju v Celji po 20 kr. komad, po pošti 23 kr. (331) 3-3

„Svoji k svojim!“

C. i kr. priv. tvornica,
brizgalnic, cevij in
kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem
Podružnica
Zagreb
nudi

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronopora-škropilnice, slednje po 11 gld. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Vinko Čamernik
kamnoseška in podobarska obrt
v Ljubljani
nasproti mestne elektrarne.

Priporoča se častiti duhovščini v izvršitev umetnih in kamnoseških del kakor: altarjev, prižnic, obehajlnih miz, krstnih in kropilnih kamnov

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih grobnih spomenikov iz raznih marmorjev in granitov. Izvršuje

kompletne rodbinske rakve in spomenike.

Strugarnica marmorja z električno silo.

Obriše in proračune na zahtevanje zastoj in franko!

Svoji k svojim!

Edini spodnještajerski
narodni sladčičar
v „Narodnem domu“ v Celji.

Naznanjam slav. občinstvu ter narodnim rodbinam, da imam največjo zalogo vsakovrstnih Miklavževih daril ter najkrajše darila za božič in božična drevesca po najnižjih cenah. — Razen tega točim najboljše likerje po primerni ceni. Imam veliko zalogo čaja in čokolade. Izdelujem vsake vrste sladčice in torte za gostije in druge veselice. — Zunanja naročila se točno in hitro izvršijo.

Priporoča se pod geslom:
„Svoji k svojim!“

(322) 3-3 **Iv. Vrečko, sladčičar.**

Najnovejše stroje za pridelovanje živinske krme, kakor:

stroje za rezanje zmesi, reznice za repo in krompir, mline za drobljenje in mečkanje, za parjenje živinske piče, prenosljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, trijere stroje izbiralnice, izdeluje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem izdelovanju

Ph. Mayfahrt & Comp.
c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, livalnica za železo in parna kovačija
Dunaj, II. Taborstrasse 76.
Odlikovana z nad 400timi zlatimi in srebrnimi svetinjami. Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pismi brezplačno — ličejo se zastopniki in preprodajci.

„THE GRESHAM“
zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.
Filijala za Ogrsko: Budimpešta, Frana-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159,947.578—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28,823.375—
Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic v znesku „ 67,331.352.—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalnem zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti Narodnemu domu. (319) 12—1

Vožnje karte in tovorni listi
(160) 42
Ameriko.

Kralj belgijski poštni parnik Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda
v Ljubljani, Mar'je Terezije cesta št. 4, (prilijče na levo).

Slov. skladni in stenski koledar
1899

priporoča

Drag. Hribar

v Celji.

Skladni koledar velja 60 kr. s pošto 5 kr. več.
Stenski koledar velja 25 kr. s pošto 3 kr. več.

Dobi se tudi pratika na debelo in drobno.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporočam častiti duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega **špecerijskega blaga** po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti božičnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapunov. Gospodinj, glejte torej, da bodete začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražji jih bodem plačal — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi. (293) 52—9 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc
„Pri dobrem pastirju“!

DRAGOTIN HRIBAR

Rotovška ulica 1 Celje Rotovška ulica 1

Trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega orodja | priporoča g. trgovcem in slavnemu občinstvu sledeče predmete za Božič:

podobice za jaslice, barvani papir na eno in obe strani, zlati in srebrni papir, gladki in prešani, zlato peno, šumeče zlato, svilnati papir v vsih barvah, peresa za cvetlice, (Blumenblätter), cvetje (Blumenbötzel), žice (Blumendraht), barva za mah (Moosfarbe).

Nadalje priporočam svojo veliko zalogo voščilnih kart in voščilnih pisem, papirnatih vreče, ovitni papir, peresa, svinčnike, peresnike, kancelijski, pisarni in konceptni papir, molitvenike, denarnice, kamenčke, tablice, črnilo, zavitke, radirke, ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari, po nizkih cenah.

Krasna darila za Božič in Novo leto, kakor: fine kasete za poezije in slike Vse po nizkih cenah.

Vse stroje za poljedelstvo.
Vnovič znižane cenel

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Skropilnice proti peronospori, zboljšani sestav Vermorel-v. Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne) preše.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah.

Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelške stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju II, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Pred ponarejanjem se je treba varovati. (41) 22

Lepa kobilica fuks,
7 let stara, 14 pesti visoka, brez vsake napake, se takoj proda.
Kje, pove uredništvo tega lista. (337) 1

Trgovina
Dragotina Hribarja v Celji
sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni
Jakob Suppan.
V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hripo, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarnice, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o vporabi je 75 krajcarjev. Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Genjeni gospod lekarnar!

Pred kratkem časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancem tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem
Vid Zanič
Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgube vse bolezni v želodcu in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarnice, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.
V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepki izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti previdena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarnice, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.